

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.903.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Našim naročnikom!

1. Prosimo naročnike, da takoj plačajo vsaj nekaj naročnine za »Slovenskega Gospodarja« za leto 1932, ali pa naj prosijo za potrpljenje do Velike noči.
2. Kdor lista zanaprej ne misli več plačati, naj nam takoj na prvo številko napiše: **Nazaj. Nisem več naročnik,** in list zopet vrže na pošto.
3. Zdaj se delajo novi naslovi. Kdor želi, da se mu naslov popravi, naj nam takoj piše. Popravite posebno hišne številke. Zato nam pišite n. pr.: Prej je bila hišna številka ??, nova pa je zdaj ??.
4. Če kdo dobiva pomotoma dva lista, naj enega vrne in naj na list napiše: »Dobivam dva.«
5. Prve številke novega leta so nam že pošle. Novim naročnikom vpišemo naročnino od dneva vpošiljatve naprej.

»Slovenski Gospodar« stane:

Za celo leto 32 Din.

Za pol leta 16 Din.

Za četrt leta 9 Din.

Ako nimate položnice, kupite si jo na pošti in vpišite na njo številko 10603.

Beseda materam.

Angleški škof Vaughan iz Menevije je imel v stolni cerkvi v Birminghamu na Angleškem pridigo pred 2 tisočema mater, ki so se zbrale na občni zbor svoje organizacije. Škof Vaughan izhaja iz zanimive katoliške familije. Njegov oče, ki je edini med 13 otroki ostal v svetu, dočim so se vsi drugi odločili za duhovniški, odnosno redovniški poklic, je bil angleški admiral ter je umrl pred nekaj leti. Šest njegovih bratov si je izbralo duhovniški stan in so blagonosno delovali kot katoliški duhovniki. Šest njegovih sester pa je stopilo v samostan ter so Bogu in človeštvu služile kot katoliške redovnice. Od šest stricev sedanjega menevijskega škofa Vaughana, ki so postali duhovniki, je eden bil kardinal, drugi

nadškof, tretji škof. Nečak — torej menevijski škof sam — je tudi škof. V njem in njegovih sestrah se kot dedščina širi blagoslov te nad vse odlične katoliške familije.

Angleški škof Vaughan torej pozna iz lastne skušnje, kaj pomenja katoliška družina. V svojem govoru je materam, zbranim v stolnici birminghamski, med drugim to-le poudaril ter priporočal: »Blagor sveta je bolj odvisen od katoliških mater kakor od česa drugega. Božji načrt in skrivnost božja je, da je sreča na tem svetu ozko spojena s krepostjo in srečo v familiji. To je materam znano. One tudi dobro vedo, da je v resnici srečen samo tisti dom, ki sliči sveti Družini v Bellehemu in Nazaretu. Za vas je zveličavni načrt božji določen ter dosegljiv. Brez težave morete s svojimi rokami poseči po plačilu: Bodite dobre žene in dobre matere! Ne udajte se ideji pokvarjenega sveta, ki meni, da je zakonska zveza radi uživanja. Smatrajte jo kot svetlo poklic in odličen stan! S tem, da je vam Bog izročil poklic materinstva, vam je tudi naložil na rame skrb in križ. Tudi sv. Pavel vas zagotavlja, da bo to vaše plačilo, če nosite križ vdano in potrpežljivo. Krščanska mati doseže zveličanje z izpolnjevanjem materinskih dolžnosti, s tem namreč, da otroku da življenje ter ga vzgoji (I. Tim. 2, 15). Biti dobra žena in mati: pomenja zaslužiti nebeško plačilo. Poklic matere je ravno tako pristen, važen in veljaven, ko poklic misijonarja in mučenika.« — Pomenljive in važne besede. Naj bi se po njih ravnale tudi slovenske matere, od katerih je v veliki meri odvisna usoda in bodočnost, napredek ali pogibelj slovenskega ljudstva!

*

Novi vrhovni poveljnik japonskih čet pred Šangajem general Širakava.

Revizija kmetijske eksportne zadruge.

Strokovnjaka dr. Lajovic, ravnatelj zavarovalnice »Triglav« v Ljubljani, in Zolger, ravnatelj zavarovalne družbe »Feniks«, sta po povabilu sodišča pregledala knjige te zadruge ter o tem pregledu izdala poročilo. Iz njega se vidi naslednje: Kmetijska eksportna zadruga je bila ustanovljena 19. julija 1931, ter je bila registrirana na mariborskem okrajnem sodišču 18. avgusta 1931. Prevzela je aktiva in pasiva Ekonomske zadruge v Račjem pri Mariboru. Osnovan je bil podporni oddelek posmrtninskega zavarovanja. Pravila za to je izdelal član načelstva Žunkovič. Ta pravila bi se bila morala predložiti sodišču vsaj v registracijo, pa se ni zgodilo. Delovanje tega podpornega oddelka je bilo takšno: Začel je delovati v prvi polovici novembra 1931. Pravila so bila vabljliva, pristopnine nizke; posebna vabljliva je bila določba, da je vsak član z vsemi pravicami sprejet, čim podpiše pristopno izjavo in plača pristojbino po določeni tabeli. To vse je vleklo. Zgodilo se je, da so ljudje začeli zavarovati bolnike kar na smrtni postelji in brzojavno nakazovati denar. Od registriranih 157 smrtnih slučajev jih je umrlo v novembru 32, ko so znašali dohodki zadruge v poštini hranilnici samo 15 tisoč Din. Posmrtnine so se odmerjale po možnosti s čim zmanjšanimi zneski.

V številnih slučajih se je resnično število članov napačno navajalo, da so se na ta način dosegle manjše posmrtninske pristojbine. Blagajniške knjige v smislu predpisov sploh ni bilo. Do 1. decembra 1931 članstvo ni preseglo števila 700. Vsak član je bil lahko zavarovan v vseh razredih za skupaj 80.000 D.

Dne 18. novembra 1931 je bilo po poštini hranilnici nakazanih 152 Din dnevnih. Dne 19. januarja 1932 pa je že znašal dnevni prejem 110.465 Din. V januarju so bili že dnevi s skoro 200.000 Din prejema. Ravno isto strmo krivuljo nazgor kaže registracija prijavitelj, ki je dosegla do 6. januarja 1932 17.170 članov. Od 157 smrtnih slučajev v razdobju, ko je zadruga obstojala, se je izplačalo posmrtnin 276.577 Din. Če bi bilo pravilno izkazano stanje članstva, bi morala ta svota doseči 1.570.000 Din. Bilo je veliko število članov, ki so zavarovali večje število oseb. Med temi je dosegel nekdo rekord s 23 zavarovanimi slučajji. V času 97 dni je od 728 zavarovanih članov umrlo 104, in sicer v